

Informacija za roditelje – Nemački kao drugi jezik (DaZ)

Dragi roditelji,

Preko 40% učenika i učenica u kantonu Ciriuh govori u porodici neki drugi jezik a ne nemački. Jedan od ciljeva Osnovne škole jeste da sva deca i mladi dovoljno dobro govore nemački jezik kako bi mogli da prate nastavu. Prema potrebi škola pomaže učenicima i učenicama ponudom dodatne nastave za učenje nemačkog kao drugog jezika (DaZ).

Dalje u tekstu naći ćete informacije o tome kako škola deci i mladima pomaže da nemački kao drugi jezik nauče.

Na koji način pomaže škola deci da nauče nemački kao drugi jezik?

Vrtić/Kindergarten:

– Nemački kao drugi jezik (DaZ) u vrtiću

Deca, koja samo malo ili nimalo govore nemački jezik, dobijaju individualnu ili grupnu dodatnu podršku od strane nastavnika kvalifikovanog za ovu vrstu nastave (DaZ – nastavnik). Dete može ovu vrstu pomoći najmanje dva časa nedeljno da dobije. Ovi (DaZ) časovi su integrisani u nastavu vrtića.

Osnovna škola (razredna i predmetna nastava):

– Početna nastava nemačkog kao drugog jezika (DaZ-Anfangsunterricht)

Deca i mladi, koji se doseljavaju u kanton Ciriuh bez ili sa malo znanja nemačkog jezika, dobijaju u školi u toku jedne godine svaki dan „DaZ- početnu nastavu“ u grupi ili u «Aufnahmeklasse-„prihvatnom odeljenju». Cilj je brzo usvajanje osnova nemačkog jezika od strane učenika radi što bržeg aktivnog uključivanja u nastavu regularnog razreda.

– DaZ - Nadgradnja u učenju

Učenice i učenici, koji moraju svoje znanje nemačkog jezika i dalje da usavrše i prodube, dobijaju dodatnu nastavu „DaZ - nadgradnja u učenju“ najmanje dva časa nedeljno.

Škola preduzima sledeće korake kada je jednoj učenici ili jednom učeniku potrebna pomoć u učenju nemačkog jezika:

- Ako nastavno osoblje ili Vi kao roditelji imate utisak da je Vašem detetu potrebna pomoć, razredni starešina saziva roditeljski sastanak («DaZ- Standortgespräch»). Tu se roditelji sa prisutnim nastavnim osobljem dogovaraju u vezi podrške koju dete treba da dobije. Ukoliko ne dodje do usaglašavanja mišljenja, onda o tome odlučuje „Školska nadzorna komisija“(Schulpflege).
- Nakon toga DaZ-nastavnik/nastavnica kreira za svako dete individualne ciljeve podrške i plan učenja i pomaže mu u učenju nemačkog jezika.
- Razredni starešina takođe pomaže detetu pri učenju nemačkog jezika i vodi računa da dete u odeljenju dobije zadatke koji su prilagođeni njegovom znanju nemačkog jezika.
- Nastavno osoblje razgovara sa Vama o tome šta Vi kao roditelji možete van škole da učinite kako biste svome detetu u savladavanju nemačkog jezika pomogli.

Šta mogu da urade roditelji?

- Pokažite svom detetu da je Vaš maternji jezik kao i nemački jezik važan i da i jedan i drugi imaju svoju vrednost.
- Vi doprinosite dobrom razvoju jezika Vašeg deteta ukoliko sa njim često razgovarate o raznovrsnim temama i to na jeziku kojim najbolje vladate - a to je često Vaš maternji jezik.
- Pospješujte i kontakt sa nemačkim jezikom. Vaše dete uči mnogo ako je u društvu sa decom koja govore nemački, na dečijim igralištima, u grupama za igru, u dečijim centrima, u produženom boravku, sportskim društvima, u izviđačima itd.

- Iznajmljujte redovno sa detetom dečije knjige, kasete sa pričama, igre za učenje i druga audiovizuelna sredstva iz biblioteke u Vašem kvartiru ili opštini. Zajedno sa detetom razgledajte slikovnice, čitajte mu knjige i vodite računa da Vaše dete samostalno dosta čita.
- Šaljite svoje dete na kurseve maternjeg jezika i kulture (HSK, pogledajte dodatne informacije), ukoliko takva ponuda za Vaš maternj jezik postoji. Na taj način može Vaše dete da nauči da čita i da piše na maternjem jeziku. Dvojezičnost je prednost.
- Vodite računa o tome da Vaše dete kod kuće uvek može u određeno vreme i na mirnom mestu da radi domaći zadatak.
- Negujte redovan kontakt sa nastavnim osobljem Vašeg deteta i razgovarajte često o tome kako Vaše dete napreduje u učenju jezika, kako napreduje uopšte u učenju i da li se dobro oseća u školi.

Dodatne Informacije

Opširnije informacije možete naći u brošuri „Nemački kao drugi jezik u prihvatnoj nastavi i u prihvatnom razredu“ („Deutsch als Zweitsprache in Aufnahmeunterricht und Aufnahmeklasse“) na internet stranici: www.volksschulamt.zh.ch/daz.

Informacije o kursovima nastave maternjeg jezika i kulture (HSK), kao što su kontakt adrese i informacije o ponudama različitih jezičkih grupa naći ćete na internet stranici: www.vsa.zh.ch/hsk i www.hskkantonzuerich.ch.

Predlozi za knjige o deci koja višejezično odrastaju:

- Nodari C. / De Rosa R. (2003). Mehrsprachige Kinder. Ein Ratgeber für Eltern und andere Bezugspersonen (Višejezična deca. Savetnik za roditelje i druge staratelje). Bern: Haupt.
- Cathomas R. / Carigiet W. (2008). Top-Chance Mehrsprachigkeit. Zwei- und mehrsprachige Erziehung in Familie und Schule. Bern: Schulverlag. (Vrhunske šanse višejezičnosti. Dvojezično ili višejezično vaspitanje u porodici).